

גיליון 1400, א' בסיוון תשפ"ד, 07.06.2024
מקור ראשון

יגיל הנקין

איך להביס לחימת גרילה בעזה?

מה היינו עושים אם לא היו חטופים בידי חמאס? התשובה לשאלה זו, שקשורה להיכרות עם האוכלוסייה, להחזקה בשטח ולעקשנות לאורך זמן, חשובה - בין אם יתקיים הסכם שיאפשר לחמאס לשרוד ובין אם לאו

ככפככססס

העובדה שמרצחי חמאס מוח זיקים בחטופים משפיעה על שיקולי ישראל, ואף גורמת לכך שחלק רב מהשאלות העקרוניות הנוגעות למלחמה אינן זוכות לדיון לגופן.

אם תיגמר המלחמה בעסקת שחרור רוצחים תמורת חטופים, וחמאס ישרוד ישראל תיאלץ להילחם בו שוב. אולי היא תתעמת מול אויבים חזקים ממנו, שיתעוררו מכך שישראל כשלה מול החלש שבאויביה. השאלות העקרוניות הללו הן לפיכך רל' וונטיות מאוד. כמוכן, אפשר לה' משיך בהתפארויות ברוח "ברגע

שנרצה נוכל לעשות הכול", אולם לכל היותר נשכנע כך את עצמנו. לפיכך כדאי לשאול: אילו לא היו חטופים בעזה, מה הייתה ישראל צריכה ויכולה לעשות כדי לנצח במלחמה?

1.

חמאס והאוכלוסייה העזתית

טענה רווחת בשיח האס' טרטגי בעניין עזה היא שאי אפשר להביס את ארגון הטרור כי "חמאס הוא האוכלוסייה". זו טעות: ארגונים רבים שהתבססו על תמיכת האוכלוסייה הובסו. תמיכת האוכלוסייה פירושה

עם חוק הפטור

כולנו הבאים בתור.

חסדרים לנו חיילים

חברי הקואליציה, תעצדו את הפטור

פורום מתגייסים לאחדות
תתמו על העצומה לח"נים: www.stopptor.org

לפיכך, לא ברור איך יקרה הפלא שבו חמאס יחליט פתאום לדרת מהבמה. בוודאי לא אם מניחים ש"חמאס הוא האוכלור סייה", וגוף השלטון החדש לא יזכה בתמיכת העותים. ההנחה ש"חמאס הוא האוכלר סייה" סותרת גם את ההנחה של־חמאס "לא אכפת מהאוכלוסייה", או לכל הפחות מגבילה את ה"לא אכפת" הזה. בלא אוכלוסייה אין לחמאס מאגר מגויסים, אין לו מקורות לגביית כספים, אין לו מקום להסתתר. חמאס מוכן שר' בבות עותים ימותו, אולם אינו מוכן שכל העותים ימותו - וכנ' ראה גם חייהם של בני משפחות חמאס הם בעלי ערך הגדול מאס' בעיניו.

התרגיל המחשבתי הזה מראה שהאמונה ש"אי אפשר להביס את חמאס" - או לפחות בלי לטבח בכלל תושבי עזה - בנויה על הנחות יסוד שגויות. היא בעיקר מושתתת על גמישות מחשבתית מופרזת: האוכלוסייה חפה מפשע או שהיא חמאס, הכול בהתאם לטיעון שיש לשרת.

2.

חשיבות החזקת השטח

כאשר מרברים על הבסת גם פה אין קיצורי דרך: כ"י סוח הרשא" ביהודה ושומרון החל במבצע דרך נחושה (ינוי 2002) דרש את מבצע חומת מגן (מרץ 2002) שקדם לו. בלי כיבוש הערים והשליטה הזמנית בהן, לא היה אפשר לקיים את כ"י סוח הרשא, שדרש גם הוא זמן. המבוגרים בינינו עוד יזכרו את קתונות הלעג שהרמטכ"ל דאו, משה (בוגי) יעלון, ספג כי הכריז ב־2005 שניצחנו למעשה במ' ערכה ביהודה ושומרון. בריעבד ברור שצדק, במונחי הניצחון הרלוונטיים.

לפיכך, אילו רצתה ישראל להביס את חמאס התיאורטי שאינו מחזיק בחטופים, היה עליה לכבוש את השטח או לפי חות להסום לאורך זמן את האפי' שרות של חמאס לקבל אספקה וכספים. היה עליה לחסל לא רק את לוחמיו, כי אם גם את אנשי המשרדה, המשטר והמנהל שלו, עד שלא יוכלו להופיע בגלוי ול' שלוש באוכלוסייה - ולהחליף את חמאס רק כשכבר לא היה מסוגל לגבור על גורם מחליף, יהיה מי שיהיה, ולרצות את מתנגדיו. באשר לאוכלוסייה, היא הייתה עוינת ויש להניח שתי' שאר כזו. המרב שאפשר לקוות לו הוא שהיא לא תתמוך בפועל בח' מאס - ולשם כך יש למנוע מא' רגון הטרור את היכולת לשלוט. כמוכן, כאשר האוכלוסייה צריכה את חסדי ישראל אפשר לשמוע עותים המקללים את חמאס. אולם יש להניח שכאשר האוכלוסייה צריכה את חסדי חמאס, אותם העותים ממש יקללו את ישראל. תא"ל במיל' ערן אורטל הציע לאחרינה לבצע "מתקפת שיקום" ברצועה: אוור בשל"י טה ישראלית ישוקם והתושבים יסוננו כך שישראל תוכל להשי' פיע - ישירות או בעקיפין, בא' מצעות גורם אחר - על מערכות החינוך, הכלכלה ושאר מרכיבי החיים. השטחים שאינם בשליטה ישראלית יישארו אוורי מלחמה, והניגוד בין איכות החיים בכל אחד מהאזורים יודגש, וכך גם תתאפשר רדהמאסיוציה מבר' קרת. גם ההצעה הזאת מחייבת שליטה בשטח לאורך זמן.

4.

העולם כולו נגדנו

לבסוף, כדאי להיערך לכך שאם חמאס יישאר בשלטון בר' צועת עזה, בקרוב נראה אותו גם באו"ם. יאסר ערפאת הוזמן לנאום בעצרת הכללית ב־1974, דווקא לאחר ששליחיו טבחו בספורטאים באוניברסיטת מי' נכן. שנתיים לאחר מכן העצרת הכללית הצהירה ש"ציגונת היא גזענות".

אותה דינמיקה מתרחשת כבר כיום. המוסר לא קובע דבר. בשנות השבעים הנפט היה חשוב יותר, ואימת הטרור גרמה אפילו למרינות כמו איטליה לחתום על חוים חשאיים עם הטרוריסטים. כל זה יכול לחזור, בפרט כאשר חלק גדול מהתעמולה האני' טי'ציונית המורדנית בנוי לפי המודל שהתעמולה הסובייטית השתרלה לייצר כבר בשנות השישים.

ד"ר יגיל הנקין הוא עמית במכון ירושלים למחקרים אסטרטגיים

3.
אפשר להביס גרילה

מלחמות גרילה נוטות להתי' משך, ועלולות להתפתח בעיק' בות מלחמות "רגילות". מלחמת